

DET KONGELIGE BARNE-, LIKESTILLINGS-
OG INKLUDERINGSDEPARTEMENT

Rundskriv

Alle landets kommuner
Barne-, ungdoms- og familieetaten
Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet
Alle landets fylkesmenn

Nr.
Q-34/2011

Vår ref
201001693

Dato
juli 2011

RETNINGSLINJER TIL FORSKRIFT OM POLITIATTEST I HENHOLD TIL BARNEVERNLOVEN

1. INNLEDNING

Barnevernlovens regler om krav til politiattester er endret med virkning fra 1. september 2011. Endringene går i hovedsak ut på at politiregisterlovens regler om barneomsorgsattester innarbeides i barnevernloven.

Barneomsorgsattest er politiattest for personer som skal ha omsorg for eller oppgaver knyttet til mindreårige. Formålet med barneomsorgsattester er å gi barn beskyttelse mot overgrep eller alvorlig, skadelig innflytelse samt å bidra til å øke tillit til at mindreårige tas hånd om av skikkede personer. Dette er et bredere formål enn tidligere, der kravet om politiattest først og fremst har vært begrunnet i å hindre seksuelle overgrep mot barn som mottar tiltak fra barneverntjenesten. Reglene om barneomsorgsattester er utformet slik at hensyn til personvern, resosialisering og ressursbruk er ivaretatt så langt som mulig innenfor det overordnede beskyttelseshensynet.

Innarbeidingen i barnevernloven av reglene om barneomsorgsattester betyr at politiattestene som kreves etter barnevernloven § 6-10 skal være mer omfattende enn før.

Det finnes to typer barneomsorgsattester. **Avgrenset barneomsorgsattest** viser anmerkninger på nærmere bestemte straffebud. Også verserende saker tas med. **Uttømmende barneomsorgsattest** viser alle strafferettslige reaksjoner som er registrert i reaksjonsregisteret. Uttømmende barneomsorgsattest skal også være utvidet. Det betyr at også verserende saker tas med.

I de fleste tilfellene skal det kreves avgrenset barneomsorgsattest. Straffebudene omfatter

seksualforbrytelser mot barn eller voksne, drap, narkotikaforbrytelser og grov volds- eller ranskriminalitet, og følger opplistingen i politiregisterloven § 39 første ledd¹.

Av fosterforeldre og personer som tar imot barn som heldøgns avlastningstiltak i sine private hjem, skal det kreves uttømmende og utvidet barneomsorgsattest jf. politiregisterloven § 39 siste ledd. Dette er politiattester som viser alle strafferettslige reaksjoner som er registrert i reaksjonsregisteret, se politiregisterloven § 41.

Barnevernloven § 6-10 er også endret slik at det skal stilles krav om politiattest i noen flere tilfeller enn tidligere. Det *skal* nå kreves politiattest av alle personer som utfører oppgaver for institusjon, omsorgssentre og sentre for foreldre og barn når vedkommende har direkte kontakt med barn og unge som oppholder seg der. Det *skal* også kreves politiattest av støttekontakter, tilsynsførere og andre som utfører oppgaver for barneverntjenesten som ledd i hjelpetiltak etter lovens § 4-4.

Nærmere omtale av endringene i barnevernloven § 6-10 går fram av Prop. 40 L (2010-2011) Endringer i barnevernloven (krav til politiattester mv).

Forskrift 15. oktober 1999 nr. 1090 om politiattest i henhold til barnevernloven er endret med virkning fra 1. september 2011 i samsvar med lovendringen. Nedenfor gis retningslinjer til forskriften. Retningslinjene erstatter tidligere merknader til forskriften (Q-0998). Forskriften følger som vedlegg til retningslinjene.

Departementet vil understreke at vandelskontroll er ett av flere virkemidler for å beskytte barn som mottar tiltak fra barnevernet. Beskyttelse av barn vil uansett alltid måtte ivaretas gjennom den daglige oppfølgingen av barna, gode rutiner for internkontroll, tilsyn m.v.

2. RETNINGSLINJER TIL DE ENKELTE BESTEMMELSENE I FORSKRIFTEN

2.1 Til § 1. Politiattest for ansatte i den kommunale barneverntjenesten

Alle som skal ansettes i kommunens barneverntjeneste, herunder barnevernadministrasjonens leder og saksbehandlere, omfattes av kravet om avgrenset barneomsorgsattest i barnevernloven § 6-10 første ledd. Som ansatt regnes ikke bare fast ansatte, men også midlertidig ansatte i vikariater og engasjementer.

Kravet omfatter også andre som skal utføre arbeid på barneverntjenestens vegne uten å være ansatt. Dette kan være selvstendige oppdragstakere som er leid inn for å utføre arbeid for barneverntjenesten i en avgrenset periode. Barneverntjenesten benytter også i noen tilfeller eksterne sakkyndige til utredningsarbeid. Slike oppdragstakere omfattes av kravet til politiattest i den grad det arbeidet som utføres skjer på barneverntjenestens vegne, som når disse skal utføre ordinære saksbehandlings- eller utredningsoppgaver.

Oppdragstakere som bistår barneverntjenesten i forbindelse med andre typer oppdrag, som for eksempel advokater eller verger, omfattes ikke av forskriften § 1. Regler om vandelskontroll av disse gruppene ivaretas av annet regelverk.

---

¹ Reglene om barneomsorgsattester er tatt inn i lov 28. mai 2010 nr. 16 om behandling av opplysninger i politi og påtalemyndighet (politiregisterloven) § 39.

Det følger videre av forskriften § 4 at oppdragstakere som bistår barnevernet, som støttekontakter, tilsynsførere og andre som utfører oppgaver for barneverntjenesten som ledd i hjelpetiltak etter lovens § 4-4, skal legge fram politiattest. Se nærmere omtale i retningslinjene til forskriften § 4.

Både når det gjelder personale med og uten ansettelse gjelder kravet om politiattest bare for personer som utfører arbeid etter barnevernloven. Personer som ikke utfører arbeid etter barnevernloven, som for eksempel rene merkantile oppgaver, skal ikke avkreves politiattest. Skifter vedkommende arbeidsoppgaver, for eksempel i forbindelse med overgang fra en merkantil stilling til saksbehandlerstilling, må det imidlertid kreves politiattest etter forskriften § 1.

Det skal kreves slik politiattest som fremgår av barnevernloven § 6-10 første ledd. Slik politiattest omfatter seksualforbrytelser mot barn og voksne, drap, narkotikaforbrytelser og grov volds- og ranskriminalitet. Straffebudene som er omfattet følger av politiregisterloven § 39 første ledd (avgrenset barneomsorgsattest). Se nærmere omtale i merknadene til forskriften § 5.

Det er den personen i barneverntjenesten som foretar ansettelsen eller tildeler oppdraget som har ansvaret for at politiattest legges fram.

2.2 Til § 2. Politiattest for personale i institusjonene, sentrene for foreldre og barn og ved omsorgssentrene for mindreårige

Alle ansatte i barneverninstitusjoner, omsorgssentre for enslige mindreårige asylsøkere og sentre for foreldre og barn omfattes av kravet om avgrenset barneomsorgsattest i barnevernloven § 6-10 andre ledd. Kravet gjelder statlige, private og kommunale institusjoner som omfattes av barnevernloven. Institusjoner som hører under andre lover, omfattes ikke av barnevernlovens regler om politiattester.

Kravet om politiattest er obligatorisk for alle ansatte. Dette gjelder alle typer stillinger, uavhengig av om arbeidet er direkte rettet mot barn og unge eller ikke. Som ansatt regnes ikke bare fast ansatte, men også midlertidig ansatte i vikariater og engasjementer.

Tilsvarende krav som for ansatte gjelder også oppdragstakere som utfører ordinære oppgaver for institusjonen, omsorgssenteret eller senteret for foreldre og barn. Dette kan dreie seg om alle typer oppgaver, både oppgaver som er rettet mot barna eller mer driftspregede oppgaver. I alle slike tilfeller skal oppdragstaker legge fram politiattest.

Kravet gjelder også person som utfører andre oppgaver for institusjonen, omsorgssenteret eller senteret for foreldre og barn. Dette kan bl.a. være praktikanter og andre som utfører oppgaver på stedet. Dette kan også være personer som utfører andre oppgaver for tiltaket, for eksempel i forbindelse med fritidsaktiviteter, utflukter og lignende.

Forskriften gir en unntaksregel fra kravet til politiattest for personer som utfører oppgaver for institusjonen, omsorgssenteret eller senteret for foreldre og barn når vedkommende ikke har direkte kontakt med barn og unge som oppholder seg der. Unntaksregelen er ment å fange opp personer som kun har sporadiske oppgaver. At oppgaven i seg selv ikke er rettet mot barna er ikke tilstrekkelig til å være fritatt fra å legge fram politiattest. I forarbeidene uttales følgende: *"Det sentrale vurderingstemaet er om oppgaven gir "direkte kontakt" med beboerne.*

Avgjørende må være om oppgaven gir en posisjon som gjør det mulig å opparbeide seg et tillitsforhold til barnet. Sentrale kriterier er om personen har slike oppgaver jevnlig eller over tid." Har personen oppgaver for tiltaket jevnlig eller over tid, skal politiattest kreves.

Institusjonen, omsorgssenteret eller senteret for foreldre og barn har bare ansvar for å kreve politiattest fra personer som utfører oppgaver i eller for tiltaket. Det kan ikke kreves politiattest fra voksenpersoner som leder eller deltar i fritidsaktiviteter eller lignende som ikke er en del av tiltakets tilbud, men som beboerne benytter seg av.

Det skal kreves slik politiattest som framgår av barnevernloven § 6-10 andre ledd. Slik politiattest omfatter seksualforbrytelser mot barn og voksne, drap, narkotikaforbrytelser og grov volds- og ranskriminalitet. Straffebudene som er omfattet følger av politiregisterloven § 39 første ledd (avgrenset barneomsorgsattest). Se nærmere omtale i merknadene til forskriften § 5.

Av forskriften fremgår det at det er den som foretar ansettelsen som har ansvaret for å kreve politiattest fremlagt. Det fremgår videre at styrer eller leder har ansvaret for å kreve fremlagt politiattest av andre som utfører oppgaver for tiltaket.

I henhold til forskriften skal også eier av privat institusjon, omsorgssenter eller senter for foreldre og barn avkreves politiattest hvis vedkommende skal arbeide eller oppholde seg jevnlig der. Politiattesten skal i slike tilfeller legges fram for statlig regional myndighet.

Statlig regional barnevernmyndighet har som eier ansvar for å påse at statlige institusjoner, omsorgssentre og sentre for foreldre og barn følger reglene om politiattest. Statlig regional barnevernmyndighet har også ansvar for å påse at godkjente private eller kommunale tiltak som omfattes av forskrift 27. oktober 2003 nr. 1283 om godkjenning av private og kommunale institusjoner (godkjenningsforskriften), følger disse reglene. Dersom slike tiltak ikke kan dokumentere at de som omfattes av kravet om politiattest i lovens § 6-10 og denne forskrift har levert politiattest, kan institusjonen ikke benyttes for barn som omfattes av loven. Det vises til godkjenningsforskriften §§ 7 og 8.

2.3 Til § 3. Politiattest for fosterforeldre og personer som tar i mot barn som heldøgns avlastningstiltak

2.3.1 Fosterforeldre og private som tar imot barn som heldøgns avlastningstiltak

Alle som skal godkjennes som fosterforeldre skal legge fram uttømmende og utvidet barneomsorgsattest etter barnevernloven § 6-10 tredje ledd første punktum. Dette er politiattester som viser alle strafferettslige reaksjoner som fremgår av reaksjonsregisteret.

Bakgrunnen for kravet om uttømmende attest er å bidra til å sikre at en person som jevnlig eller over tid skal ha heldøgns omsorgsansvar for mindreårige i sitt private hjem, er egnet for oppgaven. I forarbeidene presiseres at kravet gjelder personer som kommer i en særstilling overfor en sårbar gruppe. Mindreårige plasseres i deres private hjem hvor det offentliges mulighet til innsyn og kontroll er begrenset, og hvor muligheten for overgrep/skadelig innflytelse er stor.

Kravet gjelder personer som har heldøgns omsorgsansvar for barn i sitt private hjem og omfatter alle typer fosterhjem.

Krav om uttømmende og utvidet barneomsorgsattest etter barnevernloven § 6-10 tredje ledd første punktum gjelder også personer som skal ta imot barn som heldøgns avlastningstiltak i sitt private hjem. I forarbeidene presiseres at det med avlastningshjem menes alle typer avlastningstiltak i private hjem som innebærer heldøgns omsorgsansvar regelmessig eller over tid. Også avlastningshjem eller besøkshjem som skal avlaste fosterforeldre, omfattes av kravet til uttømmende attest.

2.3.2 Husstandsmedlemmer

Barneverntjenesten skal også vurdere om det er behov for å kreve politiattest fra andre personer som bor i fosterhjemmet, som for eksempel fosterforeldrenes voksne hjemmeboende barn, leieboere og lignende. Dette gjelder også husstandsmedlemmer i avlastningshjem. Skjønnsregelen må tolkes i lys av de strenge kravene til vandelskontroll som gjelder i barnevernet. Bakgrunnen for at krav om politiattest likevel ikke er obligatorisk for husstandsmedlemmer, er at det i praksis vil kunne by på vanskelige avgrensninger å ta stilling til om en person bor i familiens hjem eller bare oppholder seg der mye og ofte. Det åpnes derfor for en skjønsmessig vurdering som er knyttet til hvorvidt en person er husstandsmedlem eller ikke. Videre vil det i enkelte tilfelle åpenbart ikke være ønskelig eller behov for å kreve politiattest fra for eksempel mindreårige husstandsmedlemmer. Dersom det er på det rene at andre voksne personer bor i husstanden, bør imidlertid politiattest kreves. Det skal i så fall ikke foretas en ytterlig vurdering av om det er behov for å kreve politiattest.

Husstandsmedlemmer skal legge fram avgrenset barneomsorgsattest etter barnevernloven § 6-10 tredje ledd tredje punktum. Slik politiattest omfatter seksualforbrytelser mot barn og voksne, drap, narkotikaforbrytelser og grov volds- og ranskriminalitet. Straffebudene som er omfattet følger av politiregisterloven § 39 første ledd. Se nærmere omtale av politiattestenes innhold i merknadene til forskriften § 5.

2.3.3 Ansvar for å kreve politiattest

Det er barneverntjenesten i den kommunen som skal godkjenne fosterhjemmet som har ansvaret for å kreve fremlagt politiattest og for å foreta den skjønsmessige vurdering av om husstandsmedlemmer skal omfattes av kravet. Dette gjelder uavhengig av hvordan fosterhjemmet er rekruttert. Det vises til fosterhjemsforskriften § 5 siste ledd.

Departementet forutsetter at kravet om fremleggelse av politiattest tas opp i rekrutteringsfasen. På denne måten unngås at det legges mye arbeid i utredning av fosterforeldre som det senere viser seg ikke er aktuelle på grunn av en vurdering av anmerkninger i politiattesten. I standardkontraktene for statlige fosterhjem (familiehjem) presiseres for øvrig at politiattest for alle medlemmer av husstanden som er over 18 år skal legges fram.

Det er også barneverntjenesten som har ansvaret for å kreve fremlagt politiattest av private som tar i mot barn som heldøgns avlastningstiltak (hjelpetiltak).

Også avlastningshjem eller besøkshjem som skal avlaste fosterforeldre omfattes av kravet til uttømmende attest. Det legges til grunn at det er kommunen som har ansvaret for å sikre at vandelskontroll er foretatt av omsorgspersonene i avlastningshjemmene barna skal oppholde i. Det vil imidlertid også i disse tilfellene være hensiktsmessig å etterspørre politiattest i rekrutteringsfasen. Krav om politiattest er for øvrig tatt inn i de statlige standardkontraktene for besøkshjem.

2.3.4 Kontroll

Dersom barneverntjenesten ikke kan dokumentere at de som omfattes av kravet om politiattest i lovens § 6-10 og denne forskrift har levert politiattest, kan fosterhjemmet ikke benyttes for barn som omfattes av barnevernloven. Det samme gjelder for avlastningshjem.

2.4 Til § 4. Poliattiattest for støttekontakter, tilsynsførere og personer som utfører oppgaver for barneverntjenesten som ledd i hjelpetiltak

Etter lovendringene er det nå et obligatorisk krav om avgrenset barneomsorgsattest etter barnevernloven § 6-10 første ledd fra tilsynsførere, støttekontakter og personer som utfører alle typer hjelpetiltak etter barnevernloven § 4-4. Kravet gjelder også avlastningstiltak som ikke innebærer heldøgns omsorgsansvar regelmessig eller over tid. Kravet gjelder selv om hjelpetiltaket ikke medfører direkte kontakt med barn og unge. Bakgrunnen for regelen er både å sikre barns beskyttelse og ivareta tillit til tjenesten.

Det er barneverntjenesten som har ansvaret for at politiattest legges fram.

2.5 Til § 5. Poliattiattestens innhold

Poliattiattestene som skal kreves etter barnevernloven er mer omfattende enn tidligere. Formålet med de utvidede kravene er å styrke beskyttelsen mot overgrep og skadelig innflytelse. I tillegg er formålet å sikre tillit til tjenesten.

Det er avgrenset barneomsorgsattest i samsvar med politiregisterloven § 39 første ledd som skal kreves i barnevernet, unntatt av personer som skal godkjennes som fosterforeldre eller ta i mot barn som heldøgns avlastningstiltak.

Slik avgrenset barneomsorgsattest omfatter seksualforbrytelser mot barn og voksne, drap, narkotikaforbrytelser og grov volds- og ranskriminalitet. Nærmere bestemt skal attesten vise om personen er siktet, tiltalt, har vedtatt forelegg eller er dømt for overtredelse av de straffebud som er tatt inn i politiregisterloven § 39 første ledd. Attesten skal også vise verserende saker.

Anmerkninger på følgende straffebestemmelser vises på avgrenset barneomsorgsattest (politiregisterloven § 39):

Straffeloven §§ 162 (narkotikaforbrytelser), 192 (voldtekt), 193 (seksuell omgang ved misbruk av stilling, avhengighetsforhold eller tillitsforhold mv.), 194 (seksuell omgang med innsatt/en som er plassert på anstalt/institusjon under kriminalomsorgen, politiet eller barnevernet og som der står under vedkommendes myndighet/oppsikt), 195 (seksuell omgang med barn under 14 år), 196 (seksuell omgang med barn under 16 år), 197 (incest), 199 (seksuell omgang med fosterbarn, pleiebarn, stebarn mv.), § 200 annet ledd (seksuell handling med barn under 16 år), § 201 første ledd bokstav c (uanstendig atferd i nærvær av barn under 16 år), §§ 201 a (grooming), 203 (seksuell omgang eller handling med person under 18 år mot vederlag), 204 a (rammer barnepornografi), 219 (mishandling i nære relasjoner), 224 (menneskehandel), § 229 annet og tredje straffalternativ (ramme tilfeller der handlinger påfører offeret skader av et visst omfang og der handlingen resulterer i at offeret dør eller påføres betydelig skade på legeme eller helbred), §§ 231 (rammer voldshandlinger som er enda grovere), 233 (forsettlig drap) og 268 jf. 267 (simpelt og grovt ran).

Det følger av politiregisterloven § 39 første ledd at anmerkninger knyttet til narkotikaforbrytelser samt grov vold- og ranskriminalitet er tidsbegrenset, slik at disse en tid etter det straffbare forhold fant sted ikke lenger vil tas med på attesten. Dette gjelder overtredelser av straffeloven §§ 162, 203, 219, 224, § 229 annet og tredje straffalternativ, §§ 231 og 268 jf. 267. Hvor lenge en ilagt reaksjon skal markeres på attesten, avhenger av straffens lengde. Anvendelsen av tidsbegrensningen vil bli foretatt av politiet i forbindelse med utstedelsen av attesten.

For anmerkninger knyttet til brudd på straffelovens bestemmelser om seksuelle overgrep mot barn og voksne samt drap, gjelder ingen tidsbegrensning. Dette gjelder overtredelse av straffeloven §§ 192, 193, 194, 195, 196, 197, 199, § 200 annet ledd, § 201 første ledd bokstav c, §§ 201 a, 204 a og 233.

Personer som skal godkjennes som fosterforeldre eller ta i mot barn som heldøgns avlastningstiltak skal legge fram *utvidet og uttømmende barneomsorgsattest* i samsvar med politiregisterloven § 41. Dette kravet gjelder personer som kommer i en særstilling overfor en sårbar gruppe ved at mindreårige plasseres i deres private hjem. Det er derfor særlig viktig å ha et bredt grunnlag for å vurdere personens egnethet for oppgaven.

Uttømmende attest viser alle strafferettslige reaksjoner som er registrert i reaksjonsregisteret. Dette betyr at uttømmende attest viser anmerkninger knyttet til alle typer forbrytelser. Dette kan være økonomiske forbrytelser eller andre vinningsforbrytelser, voldsforbrytelser, seksualforbrytelser, narkotikaforbrytelser, skadeverk, miljøforbrytelser eller andre forbrytelser. Forbrytelsene kan være mot straffeloven eller mot annet lovverk som bl.a. lov om legemidler, lov om merverdiavgift, ligningsloven eller alkoholloven.

Uttømmende attest viser også forseelser. Dette kan være mot straffeloven eller mot annet lovverk som bla. veitrafikkloven, løsgjengerloven, politivedtektene, tolloven, alkoholloven. Uttømmende attest viser både forelegg, idømte bøter, betinget og ubetinget fengselsstraff. Forenklet forelegg vises ikke. Slik reaksjon ilegges i et flertall av tilfellene av forseelser. Ved uttømmende attest vises strafferettslige reaksjoner uten tidsbegrensning. Dette betyr at reaksjoner som på grunn av tidsbegrensning ikke lenger vises på avgrenset attest, likevel fremgår av uttømmende attest.

Konsekvenser av anmerkninger på avgrenset og på uttømmende barneomsorgsattest, reguleres i forskriften § 7. Anmerkninger som vil vises på avgrenset barneomsorgsattest fører til utelukkelse fra oppgaver i barnevernet. Konsekvenser av andre anmerkninger på uttømmende barneomsorgsattest, beror på et skjønn. Det vises til merknadene til forskriften § 7.

2.6 Til § 6. Fremgangsmåte

Det kan være ulike måter å rekruttere personer til den type stillinger og oppdrag som omfattes av kravet om politiattest i barnevernet. Faste stillinger i den kommunale barneverntjenesten og i institusjoner blir gjerne utlyst, mens rekrutteringen til andre typer oppdrag, som for eksempel fosterhjem, støttekontakter, tilsynsførere og lignende, kan skje på annen måte.

Uavhengig av hvordan rekrutteringen skjer, er det viktig at interesserte så tidlig som mulig gjøres oppmerksom på at det vil bli krevet politiattest ved ansettelse/oppnevning/godkjenning. På denne måten unngås at det legges mye arbeid i utredning av for eksempel

fosterforeldre som det senere viser seg ikke er aktuelle på grunn av anmerkninger på politiattest.

For at ikke politiets arbeidsbelastning skal bli for stor, er det likevel bare den som endelig tilbys stillingen eller oppdraget som skal levere politiattest. Alle som er interessert i en stilling eller et oppdrag skal altså ikke legge politiattest ved søknaden. Av hensyn til politiets arbeidsbelastning skal det gjøres oppmerksom på dette i en eventuell utlysings- eller annonsetekst.

Når den som skal ansettes, oppnevnes eller godkjennes tidligere har levert politiattest (til samme myndighet/institusjon) i forbindelse med en tidligere ansettelse, oppnevneelse eller godkjenning, oppstår spørsmålet om vedkommende skal avkreves ny politiattest i forbindelse med ny stilling eller nytt oppdrag. Hovedregelen er at det skal kreves ny politiattest i slike tilfeller, jf forskriften § 5 som bestemmer at politiattest ikke skal være eldre enn tre måneder. Det må imidlertid kunne gjøres unntak dersom dette anses ubetenkelig i det enkelte tilfelle og ordningen ellers vil bli unødig tungvint å administrere. Unntak vil særlig kunne være aktuelt i forbindelse med nyoppnevninger av for eksempel støttekontakter, tilsynsførere eller sakkyndige som skal foreta utredningsarbeid for barneverntjenesten når disse tidligere har levert politiattest i henhold til § 5. Unntak vil også etter en konkret vurdering kunne være aktuelt i forbindelse med plasseringer av nye barn hos fosterforeldre/beredskapsforeldre som forutsettes å regelmessig motta barn for kortvarige plasseringer.

2.7 Til § 7. Følger av anmerkninger på politiattest

2.7.1 Følger av anmerkninger på avgrenset barneomsorgsattest (forskriften § 7 første ledd):

Det er avgrenset barneomsorgsattest som skal kreves i barnevernet, unntatt av personer som skal godkjennes som fosterforeldre eller ta i mot barn som heldøgns avlastningstiltak.

Slik avgrenset barneomsorgsattest omfatter seksualforbrytelser mot barn og voksne, drap, narkotikaforbrytelser og grov volds- og ranskriminalitet. Straffebudene som er omfattet, følger av politiregisterloven § 39 første ledd og er opplistet i barnevernloven § 6-10 fjerde ledd første punktum. Det vises til nærmere omtale under forskriften § 5.

En person som har anmerkninger på avgrenset barneomsorgsattest skal ikke få adgang til å utføre arbeid overfor mindreårige. Regelen gjelder uten unntak.

Anmerkninger knyttet til narkotikaforbrytelser samt grov volds- og ranskriminalitet er tidsbegrenset, det vil si at anmerkningene en tid etter det straffbare forhold fant sted ikke lenger vil tas med på attesten. I den perioden anmerkningen vises på avgrenset barneomsorgsattest, er vedkommende utelukket fra arbeid i barnevernet. Når anmerkningen ikke lenger vises på avgrenset barneomsorgsattest, kan personen vurderes for oppgaver i barnevernet på vanlig måte. Det er politiet som anvender reglene om tidsbegrensning i forbindelse med utstedelsen av attesten.

For anmerkninger knyttet til brudd på straffelovens bestemmelser om seksuelle overgrep mot barn og voksne samt drap, gjelder ingen tidsbegrensning. Person med anmerkninger knyttet til slike overtredelser vil ikke på noe tidspunkt kunne få jobb i barnevernet.

Avgrenset barneomsorgsattest skal også vise siktelser og tiltaler. Er vedkommende siktet eller tiltalt, kan imidlertid vedkommende tilbys stillingen eller oppdraget dersom siktelsen eller tiltalen senere blir frafalt eller dersom vedkommende senere blir frifunnet.

2.7.2 Følger av anmerkninger på uttømmende barneomsorgsattest (forskriften § 7 annet ledd):

Uttømmende attest viser alle strafferettslige reaksjoner som er registrert i reaksjonsregisteret. Unntak gjelder forenklet forelegg, enkelte situasjoner av overføring til konfliktråd og nærmere bestemte reaksjoner ilagt yngre lovbrøyttere, se politiregisterloven § 41 nr. 1. Sistnevnte reaksjoner vises altså ikke på uttømmende attest.

Krav om uttømmende attest gjelder personer som skal godkjennes som fosterforeldre eller ta i mot barn som heldøgns avlastningstiltak i sitt private hjem. Dette er personer som i særlig grad vil opparbeide tillitsforhold til mindreårige samtidig som det offentliges mulighet til innsyn og kontroll er begrenset.

Konsekvensene av anmerkninger på uttømmende barneomsorgsattest har sammenheng med om anmerkningene ville vises på avgrenset barneomsorgsattest eller ikke. Er det anmerkninger på uttømmende attest, er det derfor nødvendig å kontrollere om anmerkningene ville gått frem av avgrenset barneomsorgsattest.

2.7.2.1 Anmerkninger som ville gått frem av avgrenset barneomsorgsattest

Anmerkninger som ville gått frem av avgrenset attest fører til utelukkelse, se forskriften § 7 annet ledd første punktum. En person kan ikke bli godkjent som fosterforeldre eller ta i mot barn for heldøgns avlastning dersom uttømmende attest viser anmerkninger som ville gått fram av avgrenset barneomsorgsattest. Dette gjelder uten unntak. Slike anmerkninger omfatter seksualforbrytelser mot barn og voksne, drap, narkotikaforbrytelser og grov volds- og ranskriminalitet.

Person med anmerkninger knyttet til seksualforbrytelser og drap (straffeloven §§ 192, 193, 194, 195, 196, 197, 199, § 200 annet ledd, § 201 første ledd bokstav c, §§ 201 a, 204 a og 233) kan ikke på noe tidspunkt bli godkjent som fosterforelder. Slike anmerkninger vil fremgå på avgrenset attest uten tidsbegrensning.

Person med anmerkninger som gjelder narkotikaforbrytelser og grov volds- og ranskriminalitet (straffeloven §§ 162, 203, 219, 224, § 229 annet og tredje straffalternativ, §§ 231 og 268 jf. 267) kan ikke bli godkjent som fosterforelder i den perioden anmerkningen ville fremkommet på avgrenset barneomsorgsattest. Når slik anmerking ikke lenger ville vises på avgrenset barneomsorgsattest, skal det utøves skjønn, se kap.2.7.2.2 nedenfor.

Det er derfor nødvendig å undersøke om anmerkningene som gjelder narkotikaforbrytelser og grov volds- og ranskriminalitet ville gått frem av avgrenset barneomsorgsattest eller ikke. Dette gjøres ved å kontrollere mot reglene om tidsbegrensning i politiregisterloven § 40:

1. Hvis anmerkningen gjelder *forelegg, bot, betinget fengsel eller ubetinget fengsel i mindre enn 6 måneder*, er personen utelukket fra å bli godkjent som fosterforelder eller å ta i mot barn for heldøgns avlastning i **3 år etter at reaksjonen er ilagt**. Er det mer enn 3 år siden reaksjonen ble ilagt, kommer skjønnsregelen til anvendelse.

2. Hvis reaksjonen er *ubetinget fengsel i 6 måneder eller mer*, er vedkommende utelukket fra godkjenning i **10 år etter løslatelse**. Deretter kommer skjønnsregelen til anvendelse.
3. En særregel gjelder lovbrudd begått av *person under 18 år*. I slike tilfeller kommer skjønnsregelen til anvendelse **2 år etter at lovbruddet er begått** når lovbruddet har medført dom på *betinget fengsel* eller *bot*.

Tvil om tidsbegrensning bør avklares med politiet. Dette bør bare gjøres i tilfeller der slik avklaring er nødvendig for å avgjøre om en person kan godkjennes som fosterforelder eller ikke.

2.7.2.2 Anmerkninger som ikke ville omfattes av avgrenset barneomsorgsattest

Har person anmerkninger som ikke ville kommet fram på avgrenset attest, skal det utøves et skjønn. Dette kan for eksempel være anmerkninger knyttet til vinningsforbrytelser, skadeverk eller andre typer voldsforbrytelser enn de som omfattes av avgrenset barneomsorgsattest. Dette gjelder også anmerkninger vedrørende narkotikaforbrytelser og grov volds- og ranskriminalitet i tilfellene der det straffbare forholdet ligger så langt tilbake i tid at anmerkningen ikke lenger vises på avgrenset barneomsorgsattest, se gjennomgangen ovenfor (kap.2.7.2.1).

Det som skal vurderes er om anmerkningen kan skape tvil om vedkommende er egnet for oppgaven. Kan anmerkningen skape slik tvil, kan vedkommende ikke godkjennes som fosterforelder eller ta i mot barn for heldøgns avlastning, se forskriften § 7 annet ledd annet punktum. I kapittel 2.7.2.3 nedenfor gis nærmere retningslinjer for skjønn.

Konsekvenser av anmerkninger på uttømmende barneomsorgsattest:

- 1. Utelukkelse (aldri skjønn):** Straffeloven §§ 192, 193, 194, 195, 196, 197, 199, § 200 annet ledd, § 201 første ledd bokstav c, §§ 201 a, 204 a og 233 (seksualforbrytelser og drap)
- 2. Tidsbegrenset utelukkelse (skjønn etter tidsbegrensning):** Straffeloven §§ 162, 203, 219, 224, § 229 annet og tredje straffalternativ, §§ 231 og 268 jf. 267 (narkotikaforbrytelser, grov volds- og ranskriminalitet)
- 3. Alltid skjønn:** Alle andre registrerte reaksjoner

2.7.2.3 Retningslinjer for skjønn

Vurderingstemaet i loven er hvorvidt ”*anmerkningen kan skape tvil om vedkommende er egnet for oppgaven*”. Hvis anmerkningen gjelder et straffbart forhold som ikke kan skape slik tvil, kan vedkommende godkjennes som fosterforelder eller ta i mot barn som avlastningstiltak.

Hvorvidt anmerkningen vil skape tvil om personens egnethet, må vurderes konkret. I forarbeidene presiseres at begrunnelsen for kravet om uttømmende attest er at kravet gjelder personer som kommer i en særstilling overfor en sårbar gruppe. Mindreårige plasseres i deres private hjem hvor det offentliges mulighet til innsyn og kontroll er begrenset, og hvor

muligheten for overgrep/skadelig innflytelse er stor. Lovens ordlyd og formål tilsier at skjønnsregelen praktiseres strengt. I forarbeidene uttales samtidig at en generell regel om at anmerkninger på uttømmende attest skal føre til utelukkelse fra oppgaver overfor mindreårige, vil være for streng. Dette har sammenheng med at uttømmende attest viser alle ilagte strafferettslige reaksjoner. Ikke alle lovbrudd er like egnet til å skape tvil om vedkommendes egnethet som omsorgsperson. Det er derfor en klar forutsetning at anmerkninger på uttømmende attest ikke uten videre skal føre til utelukkelse. Det sentrale vurderingstema er knyttet til lovbruddenes betydning for personens egnethet til å ivareta omsorgsoppgaver. Relevante momenter for skjønnet vil være overtredelsens art, reaksjonens omfang, antall anmerkninger og hvor langt tid tilbake overtredelsen fant sted.

I forarbeidene uttales at et utgangspunkt er at enkeltstående, mindre alvorlige lovbrudd fra lang tid tilbake, vil gi minst anledning til tvil om personens egnethet i dag. Departementet bemerker i den forbindelse at også personens alder på tidspunktet for lovbruddet, kan tillegges vekt. For eksempel kan en anmerkning knyttet til et lovbrudd begått av person under 18 år, være mindre egnet til å skape tvil. Dette forsterkes hvis lovbruddet har medført dom på betinget fengsel eller bot.

I forarbeidene uttales videre at gjentatte lovbrudd som utgangspunkt vil skape tvil om personens egnethet. Hvis en person er dømt for lovovertridelser ved gjentatte anledninger, vil dette kunne skape tvil om vedkommende er egnet for slik omsorgsoppgave. Departementet presiserer at dette etter en konkret vurdering vil kunne gjelde gjentatte lovbrudd som hver for seg kan ses som mindre alvorlige i relasjon til egnethet for omsorgsoppgaver. For så vidt gjelder lovbruddets alvorlighet, vil dette både ha sammenheng med reaksjonens omfang og lovbruddets art. I alle tilfeller er det betydningen for vedkommendes egnethet til å ivareta omsorgsoppgaven som tillegges vekt.

Et utgangspunkt er at dess mindre alvorlig reaksjon, dess mindre påvirker lovbruddet vedkommendes egnethet. Gjelder straffen utelukkende et ilagt forelegg, kan dette ha liten betydning for egnetheten. På den annen side vil anmerkning knyttet til en strafferettslig reaksjon på ubetinget fengsel, lettere kunne medføre tvil om vedkommendes egnethet. Er straffereaksjonen betinget fengsel eller bøter, vil det derimot kunne være større rom for å vurdere personen som egnet.

Forseelser kan også i mindre grad ha betydning for egnetheten. Forseelser straffes ofte med forenklet forelegg, hvilket betyr at slike overtredelser uansett ikke kommer frem av uttømmende attest. Forseelse kan imidlertid straffes med strengere reaksjoner, herunder både betinget og ubetinget fengsel. Kriminalstatistikken viser at dette særlig gjelder forseelser mot veitrafikkloven, hvor promillekjøring utgjør den største gruppen. Slike lovbrudd vil etter en konkret vurdering kunne skape tvil om vedkommendes egnethet, særlig hvis det gjelder gjentatte tilfeller og det er ilagt ubetinget fengselstraff.

Et annet utgangspunkt er at forbrytelser av samme type som fremgår av avgrenset barneomsorgsattest lett vil kunne medføre tvil om vedkommende er egnet for omsorgsoppgaver. Dette er typer lovbrudd som er vurdert som særlig relevante i forhold til formålet om å beskytte barn, og vil derfor også ha betydning for vurderingen av personens egnethet som omsorgsperson. Dette vil gjelde i tilfeller der skjønnsregelen kommer til anvendelse som følge av reglene om tidsbegrensning. Dette vil også gjelde der skjønnsregelen kommer til anvendelse fordi anmerkningen ikke er omfattet av avgrenset attest, men der gjerningsbeskrivelsene likevel er nær utelukkelsestilfellene. I forarbeidene uttales i den forbindelse at gjentatte tilfeller av legemskrenkelser lett vil kunne gi anledning til tvil om

personens egnethet. Samtidig skal det utøves et reelt skjønn. Kriminalstatistikken viser at den vanligste straffen for narkotikaforbrytelser er forelegg. I slike tilfeller kommer skjønnsregelen til anvendelse 3 år etter at forelegget er ilagt. Momenter som antall anmerkninger, hvor lang tid tilbake lovbruddet fant sted mv, må også i slike tilfeller tillegges vekt.

Ikke alle typer lovbrudd har like stor betydning for egnetheten. I forarbeidene uttales at for eksempel mindre alvorlig vinningskriminalitet fra lang tid tilbake ikke nødvendigvis gir anledning til tvil om personens egnethet i dag. Miljøforbrytelser, forbrytelser mot ligningsloven eller lov om merverdiavgift kan være andre eksempler på slike typer forbrytelser.

Det er imidlertid ikke mulig å lage en dekkende oversikt over hvilke typer lovbrudd som har innvirkning på egnethetsvurderingen og hvilke som ikke har det. Betydningen av overtredelsen for personens egnethet må alltid veies mot andre relevante momenter, herunder om det dreier seg om enkeltstående eller gjentatte tilfeller, for hvor lang tid tilbake overtredelsene fant sted samt alder på tidspunktet for overtredelsen.

I henhold til fosterhjemsforskriften § 4 skal barneverntjenesten alltid vurdere om noen i barnets familie eller nære nettverk kan velges som fosterhjem. Også i tilfeller der det finnes personer i barnets nære nettverk, må det vurderes om anmerkninger på uttømmende politiattest er til hinder for å godkjenne vedkommende som fosterforeldre. Betydningen for barnet av å bli plassert hos personer i sitt nære nettverk vil etter omstendighetene kunne tillegges vekt i skjønnsvurderingen.

Dersom barneverntjenesten finner at anmerkningen ikke kan skape tvil om egnetheten, kan personen vurderes for godkjenning. Spørsmålet om godkjenning vil i så fall bero på om personen oppfyller de generelle kravene til fosterforeldre i fosterhjemsforskriften § 3. Det er barneverntjenesten som har ansvaret for å anvende skjønnsregelen.

Når det gjelder siktelsler og tiltaler, vil vedkommende kunne godkjennes dersom siktelsen eller tiltalen ikke kan skape tvil om vedkommendes egnethet. Dette vil kunne være aktuelt for eksempel dersom forholdet er av mindre alvorlig karakter og personen ikke har andre anmerkninger. Frafaller siktelsen eller tiltalen, vil personen i alle tilfeller kunne vurderes for godkjenning.

2.7.2.4 Krav om politiattest fra husstandsmedlemmer

Kravet om politiattest fra husstandsmedlemmer innebærer at i tilfeller der avgrenset politiattest kreves av husstandsmedlem og vedkommende har anmerkninger på slik attest, kan fosterforeldrene eller foreldrene i avlastningshjem ikke godkjennes så lenge vedkommende er del av husstanden.

2.8 Til § 8. Oppbevaring av politiattest

For å bli ansatt, oppnevnt eller godkjent til de stillinger og oppdrag som lovens § 6-10 og denne forskrift omfatter, kreves det at vedkommende som søker stillingen eller oppdraget leverer politiattest i samsvar med lovens og forskriftens krav.

I noen tilfeller vil anmerkninger på politiattest føre til at personer er utelukket fra å ansettes, oppnevnes eller godkjennes. Politiiattesten skal i slike tilfeller makuleres.

Blir en person som kan fremvise en politiattest uten anmerkninger ansatt, oppnevnt eller godkjent, skal politiattesten — av kontrollhensyn - oppbevares hos det organ eller den

institusjon som etter denne forskrift er ansvarlig for å kreve politiattest fremlagt. Politiaattesten skal oppbevares forsvarlig og på en slik måte at uvedkommende ikke har tilgang til den. Personer som er godkjent som fosterforeldre eller foreldre i avlastningshjem vil kunne ha levert inn en politiattest med anmerkninger. Dette gjelder tilfellene der anmerkningene er vurdert slik at de ikke kan skape tvil om vedkommende er egnet for oppgaven. Det er i slike tilfeller særlig viktig at politiattesten oppbevares forsvarlig slik at uvedkommende ikke har tilgang til den, se også forskriften § 9.

Av hensyn til muligheter for kontroll med at bestemmelsen overholdes, skal politiattesten oppbevares så lenge vedkommende person innehar stillingen eller oppdraget.

2.9 Til § 9. Taushetsplikt

Politiregisterloven § 47 inneholder tilsvarende regler om taushetsplikt og reaksjoner på overtredelse av taushetsplikten.

2.10 Til § 10. Tilsyn

Fylkesmannen har tilsynsansvar med barnevernvirksomheten i kommuner og med institusjonene, jf barnevernloven § 2-3b. Som ledd i tilsynsvirksomheten skal fylkesmannen også følge med i at reglene om politiattest etter lovens § 6-10 og denne forskrift følges. For å oppfylle tilsynsansvaret, kan fylkesmannen derfor kreve å få kontrollert at politiattest er fremlagt av alle som omfattes av forskriften. Dette gjøres ved å henvende seg til den som etter denne forskrift er ansvarlig for å kreve og oppbevare politiattest.

2.11 Til § 11. Fornyhet vandelskontroll

Arbeidsgiver/oppdragsgiver vil kunne ha behov for fornyet vandelskontroll. I henhold til politiregisterloven § 43 kan bruker av tidligere utstedt politiattest få utlevert nye opplysninger av betydning, dersom vilkårene for utstedelse av politiattest fortsatt er til stede. Dette gjelder de tilfellene der politiattest tidligere er utstedt, men hvor brukeren av opplysningene, for eksempel en arbeidsgiver, har fått tilgang til informasjon som gir ham grunn til å tro at det foreligger nye opplysninger av betydning.

Arbeidsgiver/oppdragsgiver kan altså kreve å få utlevert nye opplysninger som er innenfor rammen av hjemmelsgrunnlaget for den opprinnelige attesten. I de fleste tilfellene er det avgrenset barneomsorgsattest som er lagt fram. Det er i så fall ikke adgang til å få krevet opplysninger om andre typer lovbrudd enn hvilke som omfattes av slik avgrenset barneomsorgsattest.

Når det gjelder fosterforeldre og personer som tar i mot barn som heldøgns avlastningstiltak, skal disse levere uttømmende og utvidet attest. For denne gruppen kan det kreves utlevert nye opplysninger knyttet til alle typer reaksjoner i reaksjonsregisteret.

Et krav om å få utlevert nye opplysninger må være konkret begrunnet i det enkelte tilfelle. Det er ikke adgang til en generell etterfølgende vandelskontroll av alle ansatte/oppdragstakere etter et gitt tidspunkt. Det bør imidlertid rutinemessig vurderes om det er behov for slik fornyet vandelskontroll av enkelte. Arbeidsgiver/oppdragsgiver/godkjenningsmyndighet bør derfor innarbeide gode interne rutiner for å fange opp behovet for fornyet vandelskontroll.

3. IKRAFTTREDELSE

Endringene i lovens § 6-10 og forskrift gitt med hjemmel i denne bestemmelsen har ikke tilbakevirkende kraft. Dette innebærer at det ikke skal kreves politiattest etter nye regler (barneomsorgsattest) fra personer som allerede er ansatt på tidspunktet for lovens ikrafttredelse 1. september 2011.

Det skal imidlertid kreves politiattest etter nye regler (barneomsorgsattester) fra alle som ansettes eller tildeles oppdrag etter dette tidspunkt. Det skal også kreves barneomsorgsattest fra personer som blir ansatt i ny stilling i samme etat.

Det samme gjelder tildeling av oppgaver eller oppdrag som ikke innebærer ansettelse. Det kan ikke kreves politiattest etter nye regler (barneomsorgsattester) for personer som allerede er godkjent som fosterforeldre eller som allerede er oppnevnt som støttekontakt, tilsynsfører eller lignende. Skal fosterforeldre godkjennes som fosterforeldre for nye barn, eller skal en tilsynsfører eller støttekontakt oppnevnes for nye barn, vil imidlertid de nye reglene om barneomsorgsattester gjelde for disse godkjennelsene/oppnevningene.

Tilsvarende gjelder personer som utfører oppdrag for barneverntjeneste eller institusjon. Forutsetter nytt oppdrag fra og med 1. september at det kreves fremlagt ny politiattest, er det politiattest etter nye regler som skal kreves.

Støttekontakter og andre som omfattes av forskriften § 4, skal etter de nye reglene legge fram politiattest. Etter tidligere regler var kravet om å legge fram politiattest skjønnsmessig. Alle som fra og med 1. september tildeles nytt oppdrag som omfattes av forskriften § 4, skal derfor legge fram politiattest.

VEDLEGG

Politiregisterloven § 39

§ 39. *Politiattest for personer som skal ha omsorg for eller oppgaver knyttet til mindreårige (barneomsorgsattest)*

På politiattest som er begrunnet i formål som nevnt i § 37 første ledd nr. 4 skal det anmerkes om personen er siktet, tiltalt, har vedtatt forelegg eller er dømt for overtredelse av straffeloven §§ 162, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 199, § 200 annet ledd, § 201 første ledd bokstav c, §§ 201a, 203, 204a, 219, 224, § 229 annet og tredje straffalternativ, §§ 231, 233 og 268 jf. 267. Overtredelse av straffeloven §§ 192, 193, 194, 195, 196, 197, 199, § 200 annet ledd, § 201 første ledd bokstav c, §§ 201a, 204a og 233 skal anmerkes i samsvar med § 41 nr. 1. Overtredelse av straffeloven §§ 162, 203, 219, 224, § 229 annet og tredje straffalternativ, §§ 231 og 268 jf. 267 skal anmerkes i samsvar med § 40.

Det må foreligge særlige grunner for at det i forskrift gitt i medhold av annen lovgivning skal kunne innføres krav om flere eller færre straffebestemmelser enn de som følger av første ledd.

Politiattest som er begrunnet i formål som nevnt i § 37 første ledd nr. 5 kan være uttømmende og utvidet, jf. § 41, dersom det følger av annen lovgivning.

Barnevernloven § 6-10 etter endringer med virkning fra 1. september 2011

§ 6-10. *Politiattest*

Den som skal ansettes i barneverntjenesten, jf. § 2-1, skal legge fram politiattest som nevnt i politiregisterloven § 39 første ledd. Tilsvarende gjelder for støttekontakter, tilsynsførere og andre som utfører oppgaver for barneverntjenesten som ledd i hjelpetiltak etter § 4-4.

Den som skal ansettes i en institusjon som er omfattet av § 5-1, eller i et statlig senter for foreldre og barn, i en privat eller kommunal institusjon eller senter for foreldre og barn som er godkjent etter § 5-8, eller et omsorgssenter for mindreårige etter kapittel 5A, skal legge fram politiattest som nevnt i politiregisterloven § 39 første ledd. Tilsvarende gjelder andre som utfører oppgaver for institusjonen, senteret for foreldre og barn eller omsorgssenteret for mindreårige, og som har direkte kontakt med barn og unge eller foreldre som oppholder seg der.

Den eller de som skal godkjennes som fosterforeldre, jf. § 4-22, skal legge fram uttømmende og utvidet politiattest i samsvar med politiregisterloven § 41. Tilsvarende gjelder private som tar imot barn som avlastningstiltak. Det kan kreves avgrenset politiattest etter politiregisterloven § 39 første ledd også fra andre som bor i fosterhjemmet eller avlastningshjemmet.

Person med anmerkning knyttet til straffeloven §§ 162, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 199, § 200 annet ledd, § 201 første ledd bokstav c, §§ 201 a, 203, 204 a, 219, 224, § 229 annet og tredje straffalternativ, §§ 231, 233 og 268 jf. 267 skal ikke få adgang til å ha oppgaver overfor mindreårige. Person med anmerkning knyttet til øvrige straffebud skal ikke få adgang til å ha oppgaver som nevnt etter tredje ledd, dersom anmerkning kan skape tvil om vedkommende er egnet for oppgaven.

Fornytt vandelskontroll kan foretas i samsvar med politiregisterloven § 43.

Departementet kan gi utfyllende forskrifter til bestemmelsen.

Forskrift om politiattest i henhold til barnevernloven 15. oktober 1999 nr. 1090 etter endringer med virkning fra 1. september 2011

§ 1. *Politiattest for ansatte i den kommunale barneverntjenesten*

Alle som skal ansettes i kommunens barneverntjeneste eller som skal utføre arbeid på barneverntjenestens vegne, jf. barnevernloven § 2-1, skal legge frem politiattest etter lovens § 6-10 første ledd. Krav om politiattest gjelder bare personer som utfører arbeid etter lovens § 2-1. Den som foretar ansettelsen har ansvaret for at politiattest blir krevet fremlagt.

§ 2. *Politiattest for personale i institusjonene, sentrene for foreldre og barn og ved omsorgssentrene for mindreårige*

Den som skal ansettes i en institusjon som er omfattet av barnevernloven § 5-1, eller i et statlig senter for foreldre og barn, en privat eller kommunal institusjon som er godkjent etter lovens § 5-8, eller et omsorgssenter for mindreårige etter lovens kapittel 5A, skal legge fram politiattest etter lovens § 6-10 annet ledd. Den som foretar ansettelsen har ansvaret for at politiattest blir krevet fremlagt. Den som skal utføre oppgaver for institusjonen, senteret for foreldre og barn eller omsorgssenteret og som har direkte kontakt med barn og unge som oppholder seg der, skal legge fram politiattest etter lovens § 6-10 annet ledd. Styrer eller leder skal kreve fremlagt slik politiattest.

Dersom eier av privat institusjon, senter for foreldre og barn eller omsorgssenter for mindreårige som er godkjent etter lovens § 5-8 skal arbeide eller oppholde seg regelmessig der, skal vedkommende legge fram politiattest etter lovens § 6-10 annet ledd for statlig regional barnevernmyndighet.

§ 3. *Politiattest for fosterforeldre og personer som tar i mot barn som heldøgns avlastningstiltak*

Den eller de som skal godkjennes som fosterforeldre, jf. barnevernloven § 4-22, skal legge frem uttømmende og utvidet politiattest etter lovens § 6-10 tredje ledd første punktum. Barneverntjenesten i den kommunen som skal godkjenne fosterhjemmet har ansvaret for at slik attest blir krevet fremlagt. Tilsvarende krav om politiattest gjelder private som tar i mot barn som heldøgns avlastningstiltak. Barneverntjenesten skal vurdere om andre som bor i fosterhjemmet eller avlastningshjemmet, skal fremlegge politiattest etter lovens § 6-10 tredje ledd tredje punktum.

§ 4. *Politiattest for støttekontakter, tilsynsførere og personer som utfører oppgaver for barneverntjenesten som ledd i hjelpetiltak*

Barneverntjenesten skal kreve politiattest etter barnevernloven § 6-10 første ledd fra støttekontakter, tilsynsførere og andre som utfører oppgaver for barneverntjenesten som ledd i hjelpetiltak etter lovens § 4-4.

§ 5. *Politiattestens innhold*

Politiattest etter forskriften §§ 1, 2, 3 siste punktum og 4 skal vise om vedkommende er siktet, tiltalt, ilagt forelegg eller er dømt for brudd på bestemmelser i straffeloven som nevnt i politiregisterloven § 39 første ledd (avgrenset barneomsorgsattest).

Politiattest etter forskriften § 3 første og tredje punktum skal være uttømmende og utvidet i samsvar med politiregisterloven § 41 (uttømmende barneomsorgsattest).

Attesten skal ikke være eldre enn tre måneder.

§ 6. *Fremgangsmåte*

Søkere skal gjøres oppmerksom på at det vil bli krevet politiattest ved ansettelse, godkjenning eller oppnevning. For stillinger, oppdrag eller lignende som blir utlyst eller annonsert, skal det gjøres oppmerksom på kravet om politiattest i utlysnings- eller annonseteksten. Det skal i utlysnings- eller annonseteksten også gjøres oppmerksom på at attesten ikke skal legges ved søknaden. Attest skal kun kreves av den søkeren som tilbys stillingen eller som skal oppnevnes eller godkjennes til å utføre de oppgaver som omfattes av denne forskrift.

§ 7. *Følger av anmerkninger på politiattest*

Person med anmerkning på avgrenset barneomsorgsattest etter forskriften § 5 første ledd, skal ikke få adgang til å ha oppgaver overfor mindreårige.

Person med anmerkning på uttømmende barneomsorgsattest etter forskriften § 5 andre ledd, skal ikke få adgang til å ha oppgaver overfor mindreårige dersom anmerkningen ville gått frem av avgrenset barneomsorgsattest etter første ledd. Person med øvrige anmerkninger på uttømmende attest, skal ikke få adgang til å ha oppgaver overfor mindreårige dersom anmerkningen kan skape tvil om vedkommende er egnet for oppgaven.

§ 8. *Oppbevaring av politiattest*

Politiattesten skal oppbevares hos det organ eller den institusjon som etter denne forskrift er ansvarlig for å kreve politiattest fremlagt. Politiattesten skal oppbevares utilgjengelig for uvedkommende. Den skal oppbevares så lenge vedkommende person innehar stillingen eller oppdraget. Attesten skal makuleres når vedkommende fratrer. Fremlagt attest fra person som ikke får tildelt stilling eller oppdrag skal makuleres.

§ 9. *Taushetsplikt*

Den som får kjennskap til opplysninger gjennom en politiattest, plikter å hindre at uvedkommende får adgang eller kjennskap til disse. Overtredelse kan straffes etter straffeloven § 121.

§ 10. Tilsyn

Fylkesmannen kan som ledd i sitt tilsynsansvar, jf. lovens § 2-3 b, kreve fremlagt politiattest for alle som omfattes av denne forskrift.

§ 11. Fornyet vandelskontroll

Brukeren av tidligere utstedt politiattest kan få utlevert nye opplysninger av betydning i samsvar med reglene i politiregisterloven § 43.

§ 12. Ikraftredelse

Denne forskrift trer i kraft 1. november 1999.